
Seduta plenarja

A9-0060/2022

23.3.2022

RAPPORT

dwar l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet ta' edukazzjoni ċivika
(2021/2008(INI))

Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni

Rapporteur: Domènec Ruiz Devesa

WERREJ

	Pagna
NOTA SPJEGATTIVA – SOMMARJU TAL-FATTI U S-SEJBIET	3
MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW	11
INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI FIL-KUMITAT RESPONSABBLI	27
VOTAZZJONI FINALI B'SEJĦA TAL-ISMIJET FIL-KUMITAT RESPONSABBLI.....	28

NOTA SPJEGATTIVA – SOMMARJU TAL-FATTI U S-SEJBIET

Is-sistema politika Ewropea ma tistax taħdem jekk iċ-ċittadini ma jkunux jafuha jew jifhmuha

Il-proċess kontinwu tal-globalizzazzjoni u tal-integrazzjoni Ewropea jirrikjedi li l-generazzjoni l-ġdida ta' Ewropej tinvolvi dejjem aktar ruhha politikament f'diversi livelli, kif ukoll li tkun tista' tgħix, taħdem u tintegra f'livell dejjem akbar ta' diversità fil-hajja ta' kuljum tagħhom. L-importanza tal-edukazzjoni f'dan il-proċess hija rikonoxxuta fil-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, li jsostni li kulhadd għandu d-dritt għal edukazzjoni ta' kwalità u inkluziva biex tippermettilhom jippartecipaw bis-sħiħ fis-soċjetà. Mill-analiżi tat-testi legiżlattivi ewlenin u l-kontribut mill-esperti, mill-partijiet ikkonċernati u mill-istudji jirrizulta raġunament imsejjes fuq tliet elementi għall-ħtieġa ta' edukazzjoni ċivika aktar b'saħħitha li tkopri l-livelli politiċi kollha kif ukoll il-livell nazzjonali, Ewropew u globali.

L-ewwel nett, l-edukazzjoni hija mezz fundamentali għal ċittadinanza attiva u infurmata u għalhekk, għall-partecipazzjoni demokratika. Id-direzzjoni ta' Unjoni politika demokratika trid tiġi ddeterminata mir-rieda taċ-ċittadini. Għal bosta snin, il-ħolqien ta' ċittadinanza Ewropea dinamika ġie mfixkel minn lakuna fl-għarfien u nuqqas ta' konnessjoni emozzjonali li wassal għall-idea li l-Unjoni Ewropea hija remota u kumplessa.

It-tieni, serje ta' avvenimenti u bidliet soċjopolitiċi jsaħħu s-sejha għal edukazzjoni ċivika aktar b'saħħitha. Il-ħtieġa li tiġi miġġielda r-radikalizzazzjoni, wara l-attakki tat-13 ta' Novembru 2015 f'Parigi minn affiljati mal-hekk imsejjaħ Stat Izlamiku, wasslet għad-Dikjarazzjoni ta' Parigi tal-2015 mill-Ministri Ewropej tal-Edukazzjoni, li enfasizzat il-ħtieġa li jiġu promossi ċ-ċittadinanza u l-valuri komuni Ewropej.

Bl-istess mod, il-kontroversja dwar il-Brexit tfakkar l-impatt li n-nuqqas ta' informazzjoni u ta' rabta emottiva, flimkien mal-miżinformazzjoni u l-propaganda, jista' jkollhom fuq l-Unjoni. Aktar reċenti, il-movimenti nazzjonali-populisti qed jistrumentalizzaw l-Ewroetiċiżmu għal skopijiet politiċi. L-istess xejriet jistgħu jiġu osservati fuq livell nazzjonali fejn ir-riskju li jinholoq mill-polarizzazzjoni soċjali u l-aħbarijiet foloz ipogġu pressjoni dejjem akbar fuq is-sistemi demokratiċi tagħna.

It-tielet, bidliet strutturali profondi jappoġġjaw ukoll il-ħtieġa li jissahħaħ dan il-qasam tal-edukazzjoni u li tiġi rikonoxxuta n-natura li dejjem tevolvi tal-edukazzjoni ċivika. Pereżempju, il-bidla diġitali tiftaħ opportunitajiet godda għall-partecipazzjoni online taċ-ċittadini u l-kriżi ambjentali tenfasizza l-ħtieġa li naġixxu b'mod responsabbli mhux biss bhala membri ta' struttura politika u soċjali partikolari, iżda wkoll bhala abitanti responsabbli tal-pjaneta kollha kemm hi.

L-edukazzjoni ċivika fl-azzjoni Ewropea

Hemm kunsens politiku permanenti b'saħħtu fost l-istituzzjonijiet tal-UE dwar il-ħtieġa li tissahħaħ l-edukazzjoni ċivika. Dan diġà kien esplicitu fid-Dikjarazzjoni Solenni dwar l-Unjoni Ewropea ffirmata f'Ġunju 1983, fil-Kunsill Ewropew ta' Stuttgart, fejn il-kapijiet ta' stat u ta' gvern impenjaw ruħhom li "jtejbu l-livell ta' għarfien dwar Stati Membri oħra tal-Komunità u ta' informazzjoni dwar l-istorja u l-kultura tal-Ewropa sabiex jippromwovu l-kuxjenza

Ewropea".

Minn dak iż-żmien, l-istituzzjonijiet kollha pprezentaw għadd dejjem ikbar ta' dikjarazzjonijiet politiċi u impenji ta' politika li jsejsu l-hteġa li jsir progress fil-promozzjoni tal-edukazzjoni ċivika, inkluż l-edukazzjoni ċivika Ewropea. L-aktar reċenti, id-Dikjarazzjoni dwar il-promozzjoni taċ-ċittadinanza u l-valuri komuni tal-libertà, tat-tolleranza u tan-nondiskriminazzjoni permezz tal-edukazzjoni (2015), ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' April 2016 dwar It-tagħlim tal-UE fl-iskejjel, il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-Tishiĥ tal-Identità Ewropea permezz tal-Edukazzjoni u l-Kultura (2017), ir-Rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill dwar il-promozzjoni tal-valuri komuni, l-edukazzjoni inklużiva u d-dimensjoni Ewropea fit-tagħlim u dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-ħajja (2018), il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-kisba taż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni sal-2025 (2020), ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ lejn iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni u lil hinn (2021), u r-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-11 ta' Novembru 2021 dwar Iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni: approċċ olistiku kondiviż.

Madankollu, meta jitqabblu l-impenn dikjaratorju sostnut u l-oġettivi ta' politika ddikjarati rigward l-edukazzjoni ċivika mal-implimentazzjoni attwali, hemm lakuna evidenti. Lakuna bejn il-politika u l-prattika, iżda wkoll bejn l-għanijiet ġenerali tal-politika u l-pjanijiet attwali biex dawn jintlaħqu. Hemm nuqqas ta' miri konkreti rigward l-edukazzjoni ċivika. Din l-istess konkluzjoni tintlaħaq fir-rigward tat-tagħlim ta' valuri Ewropej komuni, mifhuma bħall-valuri mnaqqxa fl-Artikolu 2 tat-TUE, fejn hemm implimentazzjoni dgħajfa fil-politika tal-edukazzjoni f'termini ta' strumenti tal-kurrikulu konkreti u f'termini ta' miżuri ta' appoġġ¹.

B'mod importanti, ir-rapporteur huwa mħasseb dwar l-iżvilupp limitat tar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-2018 dwar il-Kompetenzi Ewlenin fir-rigward tal-kompetenza "Ċittadinanza Attiva". Il-parti l-kbira tal-kompetenzi ġew avvanzati billi ġew inklużi parametri referenzjarji dedikati fil-qafas ta' kooperazzjoni tal-ET 2020, fl-aġenda għall-Hiliet għall-Ewropa, jew billi ġew żviluppati oqfsa dedikati fil-livell Ewropew biex jappoġġjaw il-bidla fl-edukazzjoni (eż. il-Qafas ta' Kompetenza Diġitali 2.0 jew l-EntreComp, il-Qafas ta' Kompetenza Intraprenditorjali). Barra minn hekk, fl-2020, ġie ppubblikat qafas kunċettwali għall-kompetenzi Personali, Soċjali, u Tagħlim dwar kif titgħallem² (LifeComp) miċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka, li tilef l-opportunità li javvanza b'mod deċiżiv fuq qafas għall-edukazzjoni ċivika

L-evidenza ewlenija tal-hidma mwettqa fil-qasam taqa' fi hdan il-Grupp ta' Hidma dwar il-Promozzjoni tal-Valuri Komuni u l-Edukazzjoni Inklużiva tal-ET 2020 li pproduċa kompendju tal-aħjar Prattiki dwar temi differenti u wettaq attivitajiet ta' tagħlim bejn il-pari. Dan ix-xogħol huwa rilevanti għall-edukazzjoni ċivika, iżda m'għandux approċċ integrat u sistematiku dwar kif għandu jiġi avvanzat it-tagħlim tal-edukazzjoni taċ-ċittadini b'mod komprensiv u strutturat. Ma nstabet l-ebda evidenza li l-attivitajiet tal-grupp ta' hidma għandhom impatt dirett fuq l-avvanz tal-bidla fil-politika fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika, anke jekk, diversi esperti (eż. il-Litwanja, il-Finlandja, il-Portugall, il-Kroazja) rrikonoxxew l-influwenza pożittiva tal-politika

¹ Studju tal-EPRS – It-tagħlim dwar il-valuri komuni

² Il-qafas jinkludi tliet kompetenzi għal kull qasam, jiġifieri: L-Awtoregolamentazzjoni, il-Flessibbiltà, il-Benesseri (Qasam Personali), l-Empatija, il-Komunikazzjoni, il-Kollaborazzjoni (Qasam Soċjali), il-Mentalità ta' żvilupp, il-Hsieb kritiku, u l-Gestjoni tat-tagħlim (Qasam tat-Tagħlim dwar kif titgħallem)

u l-azzjonijiet tal-UE fuq l-implimentazzjoni tal-edukazzjoni ċivika fis-sistemi edukattivi tagħhom.

Il-kontribut tal-programmi tal-UE għall-avvanz tal-edukazzjoni ċivika

Erasmus +

L-Azzjoni Ewlenija 1 tal-ERASMUS, li ffukat fuq il-mobilità, indirettament ziedet is-sens ta' appartenenza għall-Unjoni. Madankollu, filwaqt li l-Azzjoni Ewlenija 1 (KA1) tista' ttejjeb l-għarfien tal-pajjiż ospitanti u tipprovdi approċċ ta' riflessjoni lejn il-pajjiż ta' oriġini, hemm nuqqas ta' evidenza dwar l-effetti tal-KA1 fuq l-akkwist tal-għarfien rigward l-Unjoni Ewropea kollha kemm hi. Esperjenza ta' mobilità tal-Erasmus tista' tghin biex jiġu żviluppatti xi kompetenzi u hiliet permezz ta' tagħlim informali f'xi oqsma relatati maċ-ċittadinanza, bħall-hiliet interkulturali, jew it-tagħlim biex wiehed jgħix u jaħdem mal-oħrajn. Madankollu, in-nuqqas ta' komponenti formali fil-KA1 ifixkel il-potenzjal tal-azzjoni biex titrawwem l-edukazzjoni ċivika.

L-Azzjoni Ewlenija 2, Kooperazzjoni għall-innovazzjoni u l-iskambju ta' prattiki tajbin, u l-Azzjoni Ewlenija 3, Appoġġ għar-riforma tal-politika kif ukoll l-Attivitajiet Jean Monnet instab li huma l-azzjonijiet b'kontribut akbar għall-avvanz tal-edukazzjoni ċivika. Tmien proġetti ġew identifikati bhala li huma relatati direttament mal-edukazzjoni ċivika. Madankollu, il-baġit totali ta' dawn il-proġetti jammonta biss għal 0,000046 % tal-baġit tal-2014-2020. Analizi ta' diversi proġetti tal-KA2 u tal-KA3 uriet li dawn ikopru xi oqsma relatati mal-edukazzjoni ċivika, b'mod partikolari d-djalogu u l-inklużjoni, id-drittijiet tal-bniedem, il-partecipazzjoni, iċ-ċittadinanza u, flivell anqas, iċ-ċittadinanza tal-UE. Jidher ukoll li l-elementi politiċi, bħall-partecipazzjoni politika (l-elezzjonijiet) jew il-valuri komuni Ewropej (id-demokrazija, l-istat tad-dritt jew il-ġustizzja inkluż il-ġustizzja soċjali) huma indirizzati sa ċertu punt biss. Il-proġetti jkopru aspetti differenti meħtieġa biex jittejjeb il-fehim ta' kif l-edukazzjoni ċivika tista' tiġi mgħallma b'mod effettiv. Perezempju, ir-riżultati tal-proġetti jinkludu l-iżvilupp tal-kurrikulu, l-ghodod metodoloġiċi u pedagoġiċi. Bl-istess mod, il-proġetti jkopru l-livelli kollha tal-edukazzjoni, jiġifieri l-edukazzjoni primarja, sekondarja u għolja. Proporzjon żgħir jestendi wkoll għat-tagħlim tal-adulti, b'kontribut, għalkemm b'mod limitat, għat-tagħlim tul il-ħajja.

F'termini ta' kopertura ġeografika, filwaqt li l-biċċa l-kbira tal-pajjiżi tal-Unjoni ppartecipaw fi proġetti, il-bilanċ ġeografiku għandu jittejjeb. Fir-rigward tal-impatt, il-problemi tas-sostenibbiltà u d-diffikultajiet meta jiġu żviluppatti strutturi stabbli biex titkompla l-ħidma tal-proġett, jew biex jiġu mxerrda aktar ir-riżultati tal-proġett, anke wara t-tmiem tal-proġett, jitqiesu bhala n-nuqqasijiet ewlenija.

Huwa mistenni aktar f'dan il-qasam taħt il-programm tal-Erasmus 2021-2027, peress li l-KA2 se tagħti attenzjoni akbar lill-"valuri komuni, l-involviment ċiviku u l-partecipazzjoni" fit-tagħlim tul il-ħajja u l-kuxjenza dwar il-fehim tal-Unjoni Ewropea u l-valuri komuni tal-UE, iżda għad irid jintwera progress. B'mod ġenerali, jista' jiġi osservat nuqqas totali ta' impatt sistemiku fir-rigward tal-azzjonijiet tal-Erasmus fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika.

Orizzont 2020 u Orizzont Ewropa

Orizzont Ewropa huwa l-programm ta' riċerka ewlieni tal-UE, li jista' jiffinanzja proġetti relatati mal-edukazzjoni ċivika. Madankollu, l-approċċi kurrikulari, metodoloġiċi u pedagoġiċi għat-

tagħlim tal-edukazzjoni ċivika generalment għadhom mhumiex żviluppatti biżżejjed u mhumiex ibbazati fuq biżżejjed riċerka. L-evidenza turi li, għalkemm bosta proġetti f'Orizzont 2020 iffukaw fuq valuri li huma rilevanti għaċ-ċittadinanza Ewropea, 8 proġetti ta' riċerka biss jindirizzaw b'mod espliċitu l-edukazzjoni ċivika direttament, li jammontaw għal perċentwal insinifikanti ta' 0,00002 % mill-baġit tal-2014-2020. Il-proġetti jkopru firxa wiesgħa ta' kwistjonijiet, filwaqt li jesploraw ir-rabta bejn l-iżvilupp taċ-ċittadinanza fil-hajja pubblika u l-edukazzjoni ċivika fl-iskejjel, kif ukoll l-edukazzjoni mhux formali u informali. Dawn jirriċerkaw ukoll possibbiltajiet għal kontenut, metodoloġiji u attivitajiet godda permezz ta' metodi parteċipattivi, kreattivi u teknoloġiċi godda. Ir-riċerka għandha t-tendenza li tiffoka fuq l-edukazzjoni sekondarja segwita mill-edukazzjoni primarja.

Madankollu, jirriżultaw mistoqsijiet dwar l-impatt mid-daqs limitat tal-proġetti inkwistjoni u mid-durata relattivament qasira tagħhom. Barra minn hekk, mill-analiżi jidher nuqqas ċar ta' bilanċ fir-rigward tal-kopertura ġeografika b'aktar parteċipanti mill-Ewropa tal-Punent u tal-Lbiċ.

Iċ-ċiklu ta' Orizzont 2021-2027 jagħti attenzjoni akbar lill-kwistjonijiet rilevanti għal dan ir-rapport ta' implimentazzjoni. B'mod partikolari, ir-Raggruppament 2 "Il-Kultura, il-Kreattività u s-Socjetà inklużiva" għandu l-għan li jsaħħaħ il-valuri demokratiċi Ewropej, inkluż l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali. Indikazzjoni ta' dan hija sejha speċjali li għiet ippubblikata reċentement fl-2022 għall-Edukazzjoni għad-Demokrazija. Madankollu, għadu kmieni wisq biex jiġi vvalutat l-impatt tal-programm attwali.

Ewropa għaċ-Ċittadini

Il-programm "**L-Ewropa għaċ-Ċittadini**" (2014-2020), li fost objettivi oħrajn, għandu l-għan li jgħin liċ-ċittadini jifhemu l-istorja, il-valuri u d-diversità tal-UE u li jinkoraġġixxi l-involviment fid-demokrazija fil-livell tal-UE. Il-programm ippermetta l-parteċipazzjoni tal-iskejjel u ż-żewġ flussi ta' finanzjament tiegħu, it-Tifkira Ewropea u l-Involviment demokratiku u l-parteċipazzjoni ċivika, kienu rilevanti għall-edukazzjoni ċivika.

L-evalwazzjoni ta' nofs it-terminu tal-programm³ sabet li kien effettiv fil-kisba ta' dawn l-għanijiet u li l-attivitajiet tiegħu kkontribwew għat-tiġid tal-parteċipazzjoni ċivika u għad-dibattitu ġenerali dwar il-passat, il-preżent u l-futur tal-UE. Madankollu huwa enfasizzat it-tħassib dwar il-firxa ġeografika, b'mod partikolari fil-qasam tal-ġemellaġġ, u s-sostenibbiltà tal-azzjonijiet iffinanzjati.

Fir-rigward tal-kontribut speċifiku tal-Ewropa għaċ-ċittadin għall-edukazzjoni ċivika, ir-rapporteur sab 6 proġetti biss li jiffukaw fuq l-edukazzjoni ċivika⁴, li jammontaw għal kwazi 2 % tal-baġit tal-programm 2014-2020, li minnhom tnejn biss jinvolvu direttament il-komunità edukattiva, mingħajr informazzjoni dwar in-numru ta' benefiċjarji finali

Fl-ambitu tal-Programm dwar iċ-Ċittadini, l-Ugwaljanza, id-Drittijiet u l-Valuri 2021-2027, qed issir aktar enfasi fuq l-involviment u l-parteċipazzjoni taċ-ċittadini. Dan huwa ċar bil-pubblikazzjoni ta' sejha għal proposti dedikata⁵ li għandha l-għan li tippromwovi l-

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/efcp_mid_term_evaluation.pdf

⁴ <https://ec.europa.eu/programmes/europe-for-citizens/projects/>

⁵ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities>

parteċipazzjoni taċ-ċittadini u tal-assoċjazzjonijiet rappreżentattivi fil-ħajja demokratika u ċivika tal-Unjoni, li tista' tinvolvi l-parteċipazzjoni tal-iskejjel u tal-komunità edukattiva.

Ewropa Kreattiva

Fost l-oġġettivi tiegħu, il-programm **Ewropa Kreattiva** (2014-2020) ma kellux l-għan li javvanza l-edukazzjoni ċivika jew li jtejjeb l-għarfien tal-UE direttament. Fost l-għanijiet tiegħu, il-programm jinkludi l-promozzjoni tal-wirt kulturali tal-Ewropa kif ukoll il-fehim aħjar tal-istorja komuni tal-Ewropa. L-azzjonijiet kollha ffinanzjati permezz ta' Ewropa Kreattiva jridu jissarrfu f'valur miżjud tal-UE b'mod indirett ukoll, billi jtejbu l-għarfien taċ-ċittadini dwar kulturi oħra minbarra l-kultura tagħhom stess.

Ir-rapporteur sab żewġ proġetti⁶ biss bil-għan espliċitu li jiżviluppaw l-edukazzjoni ċivika fl-iskejjel, li jirrappreżenta biss 0,000007 % tal-baġit tal-2014-2020, permezz tal-arti u l-edukazzjoni mhux formali. Madankollu, ġew identifikati 24 proġett li jittrattaw iċ-ċittadinanza, li juru r-rieda tal-benefiċjarji tal-programm li jaġixxu f'dan il-qasam. Minħabba l-ammont żgħir ta' proġetti li huma mmirati direttament lejn l-edukazzjoni ċivika bħala l-għan espliċitu, huwa stmat li l-impatt ġenerali madwar l-Unjoni huwa taħt il-potenzjal tagħha.

Korp Ewropew ta' Solidarjetà

Il-**Korp Ewropew ta' Solidarjetà** jiffinanzja kollokamenti volontarji għaž-żgħažagh madwar l-Ewropa. Il-programm ġie mniedi fl-2018, li jxekkel il-valutazzjoni tal-impatt tiegħu minħabba iż-żmien qasir ta' implimentazzjoni. Minkejja dan, l-oġġettiv ġenerali tiegħu huwa li jsaħħaħ il-koeżjoni, is-solidarjetà, id-demokrazija u ċ-ċittadinanza fl-Ewropa, permezz ta' involviment attiv. Ir-rapporteur identifika 21 proġett li jittrattaw direttament l-"edukazzjoni ċivika"⁷, li jammontaw biss għal 0,2 % tal-baġit tal-2018-2020. Irid jiġi nnutat li hemm rappreżentanza żejda tal-Istati Membri tal-Lbiċ fost il-benefiċjarji, li jiġġenera żbilanċ ġeografiku u jfixxkel il-potenzjal tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà. Barra minn hekk, il-baġit limitat tal-programm il-ġdid, f'tit aktar minn EUR 1 biljun għall-perjodu 2021-2027, ma jaġhti l-ebda indikazzjoni li jista' jinkiseb il-potenzjal tal-programm.

Il-Programm "Skola Ambaxxatriċi tal-Parlament Ewropew" u l-Euroscola

It-tkabbir sostnut tal-Programm "Skola Ambaxxatriċi tal-Parlament Ewropew" (EPAS), implimentat fil-livell tal-UE mill-2016, wera l-interess ezistenti li dak li jkun jipprovdi u jirċievi edukazzjoni ċivika tal-UE. L-EPAS huwa mmirat lejn l-iskejjel u sekondarji u vokazzjonali u l-istudenti tagħhom. Għandu sistema inkorporata ta' taħriġ għall-għalliema, u għalhekk l-edukaturi kollha li jieħdu sehem fil-programm ġew imħarrġa fl-edukazzjoni ċivika tal-UE.

Wara s-sena skolastika 2020-2021, in-network tal-EPAS kellu mat-3 897 Ambaxxatur Anzjan u 58 900 Ambaxxatur Subaltern, minn 1 572 skola ċċertifikata fis-27 Stat Membru. Matul is-sena skolastika 2020-2021, l-iskejjel ospitaw 11 980 avveniment tal-EPAS, bil-parteċipazzjoni

---

⁶ [https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/projects/#search/project/keyword=citizenship%2520school&programmes\[0\]=31052583&matchAllCountries=false](https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/projects/#search/project/keyword=citizenship%2520school&programmes[0]=31052583&matchAllCountries=false)

⁷ <https://europa.eu/youth/solidarity/projects>

ta' 242 Membru tal-PE. L-introduzzjoni tal-partecipazzjoni digitali estendiet kemm intlaħqu nies mill-attivitajiet. Il-kooperazzjoni interistituzzjonali akbar, b'mod partikolari permezz taċ-ċentri l-godda ta' Europe Direct, ikkontribwiet ukoll għall-espansjoni tal-programm. Madankollu, għad hemm diffikultajiet biex jintlaħqu l-iskejjel fiż-żoni rurali. Bl-istess mod, il-partecipazzjoni tal-ghalliem u tal-istudenti ssir fuq bażi volontarja, mingħajr rikonossiment uffiċjali tal-programm mill-awtoritajiet nazzjonali, u b'hekk jiġi l-limitat l-involvement ulterjuri mill-partecipanti. Barra minn hekk, il-limitazzjonijiet umani u baġitarji jgħallu diffikultajiet għall-espansjoni tiegħu madwar l-UE.

Il-Euroscola, stabbilita fl-1990, tikkomplementa l-EPAS, u ppermettiet lill-istudenti jippartecipaw f'simulazzjonijiet tal-ħidma tal-Parlament Ewropew. Kull sena, il-Euroscola tospita 20 sessjoni fis-sena fi Strasburgu, li jilqgħu madwar 10 000 student ta' bejn 16 u 18-il sena mill-Istati Membri kollha. Il-Parlament Ewropew saħħaħ is-sinergija bejn l-EPAS u l-Euroscola, u b'hekk ippermetta lill-EPAS juri impenn akbar biex jibbenefika mill-Euroscola, opportunità stmata ħafna mill-partecipanti.

Edukazzjoni ċivika fl-Istati Membri

Il-konkluzjonijiet li ntlahqu f'dan ir-rapport huma bbażati fuq id-data limitata disponibbli fil-livell Ewropew, li toffri biss stampa parzjali ta' kif l-edukazzjoni ċivika tiġi mgħallma u integrata fl-iskejjel madwar l-Unjoni. L-aktar informazzjoni kompluta li toffri data komparabbli għall-Istati Membri hija l-Istudju Internazzjonali dwar l-Edukazzjoni Ċivika u taċ-Ċittadinanza (ICCS), appoġġjat mill-Kummissjoni Ewropea, bl-aħħar edizzjoni tiegħu li tmur lura għall-2016 u li tkopri biss 14-il Stat Membru⁸. Hija mistennija edizzjoni ġdida sal-2022. Iċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni Ewropea wettaq analiżi bbażata fuq id-data tal-ICCS fl-2018. Din hija kkomplementata mir-rapport Eurydice tal-2017 li joffri data kwalitattiva li tkopri l-Istati Membri kollha. Barra minn hekk, il-Kummissjoni Ewropea ddedikat il-Monitor tagħha tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ tal-2018 għall-edukazzjoni ċivika. Filwaqt li jikkomplementa dawn is-sorsi, ir-rapport tal-EPRS 2021 dwar l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet ta' edukazzjoni ċivika fl-UE, joffri rieżami ta' 10 Stati Membri fl-2021.

Diffikultà oħra fil-valutazzjoni tal-implimentazzjoni tal-edukazzjoni ċivika hija l-fluwidità tal-kunċett u n-nuqqas ta' definizzjoni unifikata bejn l-istudji.

Sejbiet ewlenin dwar l-implimentazzjoni tal-politiki tal-edukazzjoni rigward l-edukazzjoni ċivika

Meta wiehed iqis l-aktar definizzjoni wiesgħa, ir-rapport Eurydice tal-2017 isib li l-edukazzjoni ċivika kienet parti mill-kurrikuli nazzjonali għall-edukazzjoni ġenerali fil-pajjiżi kollha. Fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri hemm enfasi fuq il-livell ta' politika fuq kunċetti bħad-demokrazija, il-libertà, il-gustizzja u l-inklużjoni. Dawn il-kurrikuli jikkombinaw approċċi klassiċi dwar l-edukazzjoni ċivika li jrawmu fehim aħjar fuq l-istituzzjonijiet u l-proċessi politiċi, b'ħiliet u kompetenzi multidimensjonali, biex jinkoraġġixxu interazzjonijiet kostruttivi, il-ħsieb kritiku u mgħiba b'mod soċjalment responsabbli u demokratiku. L-istudju tal-ICCS jikkonkludi li hemm enfasi nazzjonali predominanti fit-tagħlim tal-edukazzjoni ċivika, filwaqt li d-dimensjonijiet internazzjonali (Ewropej u globali) mhumiex daqshekk b'saħħithom. F'xi

---

⁸ Il-Belġju (ir-regjun Fjamming), il-Bulgarija, il-Kroazja, id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, il-Ġermanja (l-istat ta' Nordrhein-Westfalen), l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, in-Netherlands, is-Slovenja u l-Iżvezja.

Stati Membri, tinholoq tensjoni bejn il-livell nazzjonali u supranazzjonali kif ukoll bejn l-ambitu kollettiv u individwali tal-edukazzjoni ċivika. F'dawn il-kazijiet, bhall-Polonja jew l-Ungerija, qed issir aktar enfasi fuq l-iżvilupp ta' interpretazzjoni nazzjonalista taċ-ċittadinanza, tal-kultura u tal-istorja li tivvaluta d-dixxiplina u l-adattament aktar milli fuq il-libertà u l-involvement kritiku. Barra minn hekk, ir-rapport tal-EPRS jenfasizza li l-edukazzjoni ċivika faċilment taqa' għall-politiċizzazzjoni, li thalli impatt fuq il-kontenut, il-metodi u fuq is-siġhat iddedikati għas-suġġett. Dawn il-fatturi jistgħu jvarjaw sostanzjalment b'bidliet fil-gvern.

Il-modi tat-tagħlim tal-edukazzjoni ċivika jvarjaw sostanzjalment. L-edukazzjoni ċivika tista' tkun suġġett separat, tista' tiġi integrata f'suġġetti obbligatorji usa' jew f'oqsma ta' tagħlim bħax-xjenzi soċjali jew l-istudji tal-lingwa, jew tista' tkun objettiv transkurrikulari mwettaq b'mod kongunt minn għalliema differenti. Fil-prattika, tista' tiġi osservata preferenza għall-approċċi transkurrikulari. Madankollu, dan jirrikjedi taħriġ konsiderevoli tal-għalliema għal għadd kbir ta' għalliema u koordinazzjoni bejn il-fakultajiet. Bħala suġġett separat, l-edukazzjoni ċivika spiss tiġi mgħallma fil-livell sekondarju. F'dawn il-kazijiet, it-taħriġ tal-għalliema fir-rigward tal-kontenut, il-kompetenzi u l-hiliet meħtieġa huwa kruċjali għat-twettiq b'suċċess. Barra minn hekk, għalliema speċjalizzati jistgħu jipprovdu appoġġ importanti lill-oħrajn jekk is-suġġett jiġi mgħallm b'mod trasversali.

Spiss, il-kurrikuli jkunu akkumpanjati minn objettivi ġenerali u speċifiċi kif ukoll minn eżiti tat-tagħlim bħala gwida għall-implimentazzjoni tal-kurrikulu. Fl-2017, mill-inqas 19-il pajjiż ikkombinawhom kollha. Xi esperti jsemmu li l-kurrikuli mgħobbija żzejjed, it-tagħlim tradizzjonali u s-sistemi ta' edukazzjoni ċentralizzata ħafna joħolqu diskrepanzi bejn il-preskrizzjonijiet tal-kurrikulu u l-prattika reali fl-iskejjel.

Madwar l-Istati Membri hemm varjazzjonijiet għoljin fir-rigward ta' kemm hin jiġi ddedikat għas-suġġett. Meta s-suġġett jiġi mgħallm b'mod indipendenti, hemm it-tendenza li l-ammont ta' siġhat ikun oġġla. Hemm ukoll varjazzjoni konsiderevoli fl-ammont ta' snin skolastiċi li fihom jiġi mgħallm is-suġġett separat obbligatorju, li jvarja minn sena sa 12-il sena.

Fl-2017, it-testijiet nazzjonali fl-edukazzjoni ċivika f'ċertu punt kienu jingħataw fl-edukazzjoni ġenerali fi 17-il sistema edukattiva, ġeneralment fi tmiem sena skolastika. Huma biss ftit sistemi edukattivi li jagħtu dawn it-testijiet biex jevalwaw is-sistema edukattiva kollha kemm hi jew biex jivvalutaw l-iskola sabiex itejbu l-qasam tal-edukazzjoni ċivika.

Fir-rigward tat-tnejn għat-tagħlim tal-edukazzjoni ċivika, fl-2017, nofs il-pajjiżi ma kellhomx regolamenti jew rakkomandazzjonijiet stabbiliti dwar il-kompetenzi tal-edukazzjoni ċivika permezz tal-edukazzjoni inizjali tal-għalliema (ITE). Fil-fatt, kienu ftit is-sistemi li ħarrġu lill-għalliema dwar kif jevalwaw jew kontinwament jiksbu għarfien rilevanti aġġornat dwar il-kwistjonijiet ewlenin tal-edukazzjoni ċivika. Dan huwa partikolarment importanti fir-rigward tad-dimensjoni Ewropea tal-edukazzjoni ċivika, fejn spiss ikun hemm nuqqas ta' għarfien profund dwar l-Unjoni fost il-professionisti edukattivi.

B'mod importanti, hemm nuqqas ta' fehim dwar kif l-edukazzjoni ċivika għandha tiġi evalwata b'mod effettiv, li jirriżulta min-nuqqas ta' gwida mill-awtoritajiet tal-edukazzjoni. Fl-2017, terz tal-pajjiżi mistħarrġa ma pprovdew l-ebda regolament jew rakkomandazzjoni fil-livell ċentrali dwar il-valutazzjoni tal-edukazzjoni ċivika.

Is-sorsi kollha jindikaw attenzjoni saħansitra aktar baxxa lejn l-edukazzjoni ċivika fl-edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali inizjali (IVET) meta mqabbla mal-edukazzjoni ġenerali.

Sejbiet ewlenin dwar il-kisba tal-istudenti fl-edukazzjoni ċivika

L-istudju ICCS wera żieda fil-punteggi medji tal-għarfien ċiviku bejn l-edizzjoni preċedenti fl-2009 u fl-2016. Ir-riżultati mill-ICCS tal-2016 juru varjazzjoni wiesgħa fi hdan u fost l-Istati Membri tal-UE li pparteċipaw fl-istudju, bil-maġġoranza tal-istudenti tal-pajjiżi parteċipanti li wrew kompetenzi oġhla mil-limitu. 35 % tal-istudenti biss urew għarfien u fehim olistiċi tal-kunċetti ċiviċi u taċ-ċittadinanza u juru xi perspettiva kritika. Barra minn hekk, l-istudju wera differenzi abbażi tal-ġeneru, bil-popolazzjoni tal-istudenti femminili li kisbet puntegg statistikament oġhla mill-kontropartijiet maskili. L-esperti jwissu li l-livell ta' limitu x'aktarx ma jkunx biżżejjed biex jiġu indirizzati l-isfidi u l-bidliet imsemmija hawn fuq⁹; li jenfasizza l-ħtieġa li jitfasslu strateġiji ġodda għat-tagħlim tal-edukazzjoni ċivika.

Fir-rigward tal-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza Ewropea, l-ICCS jikkonkludi li fl-2016, 83 % tal-istudenti mistħarrġa rrapportaw li kellhom opportunitajiet biex jitgħallmu dwar l-istorja tal-Ewropa fl-iskola. Bħala medja, 50 % tal-istudenti biss irrapportaw li kellhom opportunitajiet biex jitgħallmu dwar l-Ewropa fl-iskola. B'mod importanti, ir-rapport ikkonkluda li l-appoġġ tal-istudenti għall-kooperazzjoni fost il-pajjiżi Ewropej kien assoċjat b'mod pożittiv ma' livelli oġhla ta' għarfien ċiviku.

Kemm l-għarfien ċiviku kif ukoll l-awtoeffikaċja ċivika meta jitwettqu azzjonijiet ċiviċi huma predikaturi tal-perċezzjonijiet tal-istudenti lejn l-istituzzjonijiet demokratiċi. Madankollu, dan mhux dejjem jissarraff f'fiduċja akbar fl-istituzzjonijiet demokratiċi b'50 % biss tal-istudenti li jafdaw l-istituzzjonijiet ċiviċi, filwaqt li 70 % tal-istudenti jafdaw lill-Unjoni Ewropea u 72 % lill-Parlament Ewropew.

Meta wiehed iħares lejn il-modi ta' implimentazzjoni, l-istudji jikkonkludu li l-istudenti ma jitgħallmux dwar iċ-ċittadinanza billi jiksibu l-għarfien biss. Prattiki tal-iskejjel bħad-diskussjonijiet fil-klassi u t-tagħlim billi jsiru attivitajiet irawmu ħsieb kritiku u jgħinu lill-istudenti jifhmu lill-oħrajn u jiżviluppaw attitudnijiet soċjali b'moħħ miftuħ. Huwa importanti li t-trawwim tal-parteċipazzjoni attiva fil-prattiki demokratiċi fl-iskola jkun relatat b'mod pożittiv mal-parteċipazzjoni politika u elettorali futura mistennija tagħhom. Bl-istess mod, l-involvement attiv tal-komunità huwa assoċjat b'mod pożittiv mal-attitudnijiet ċiviċi tal-istudenti. Fl-aħħar nett, instabet korrelazzjoni pożittiva bejn il-livell edukattiv ġenerali u ċ-ċittadinanza attiva.

Filwaqt li dan ir-rapport jiffoka l-aktar fuq l-edukazzjoni formali, l-istudji u l-partijiet ikkonċernati jenfasizzaw l-importanza li jiġi żviluppata approċċ ta' tagħlim tul il-ħajja għall-edukazzjoni ċivika.

---

⁹https://www.dcu.ie/sites/default/files/edc/pdf/european_union_postet2020_expert_panel_inclusion_and_citizenship_issue_paper.pdf

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet ta' edukazzjoni ċivika (2021/2008(INI))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-Artikoli 2 u 10(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE),
- wara li kkunsidra l-Artikoli 9 u 165 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea,
- wara li kkunsidra l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, b'mod partikolari l-għan 4 (Edukazzjoni ta' kwalità) u l-mira 4.7,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Marzu 2021 intitolata "Unjoni ta' Ugwaljanza: Strateġija ta' Ugwaljanza Bejn is-Sessi għall-2020-2025" (COM(2020)0152),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tad-9 ta' Settembru 2015 dwar l-emanċipazzjoni tal-bniet permezz tal-edukazzjoni fl-UE¹⁰,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-12 ta' Novembru 2020 bit-titolu "Unjoni ta' Ugwaljanza: Strateġija dwar l-Ugwaljanza tal-LGTBIQ 2020-2025" (COM(2020)0698),
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-25 ta' Marzu dwar it-tfassil tal-politika tal-edukazzjoni diġitali¹¹,
- wara li kkunsidra l-Qafas ta' Referenza tal-Kunsill tal-Ewropa dwar Kompetenzi għal Kultura Demokratika,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill u tar-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri, imlaqqgħin fi hdan il-Kunsill dwar it-trawwim tal-kuxjenza demokratika u l-involviment demokratiku fost iż-żgħażaġh fl-Ewropa¹²,
- wara li kkunsidra l-Karta dwar l-Edukazzjoni dwar iċ-Ċittadinanza Demokratika u l-Edukazzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-4 ta' Marzu 2021 dwar il-Pjan ta' Azzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali (COM(2021)0102),
- wara li kkunsidra il-Pjan ta' Azzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali pproklammat u ffirmat mill-Kunsill tal-UE, mill-Parlament Ewropew u mill-Kummissjoni

---

¹⁰ ĠU C 316, 22.9.2017, p. 182.

¹¹ ĠU C 494, 8.12.2021, p. 2.

¹² ĠU C 415, 1.12.2020, p. 16.

fis-17 ta' Novembru 2017,

- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Novembru 2017 dwar it-Tishiĥ tal-Identità Ewropea permezz tal-Edukazzjoni u l-Kultura – Il-kontribuzzjoni tal-Kummissjoni Ewropea għal-laqgħa tal-Mexxejja f'Gothenburg, is-17 ta' Novembru 2017 (COM(2017)0673),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ġunju 2016 bit-titolu "Appoġġ lill-prevenzjoni mir-radikalizzazzjoni li twassal għal estremiżmu vjolenti" (COM(2016)0379),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-1 ta' Lulju 2020 bit-titolu "Aġenda għall-Ħiliet għall-Ewropa għall-kompetittività sostenibbli, il-ġustizzja soċjali u r-reżiljenza" (COM(2020)0274),
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Settembru 2020 bit-titolu "Pjan ta' Azzjoni dwar l-Edukazzjoni Diġitali 2021-2027 – Tfassil mill-ġdid tal-edukazzjoni u t-taħriġ għall-era diġitali" (COM(2020)0624),
- wara li kkunsidra l-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ (ET 2020), b'mod partikolari l-oġettiv tiegħu li jippromwovi l-ekwità, il-koeżjoni soċjali, u ċ-ċittadinanza attiva,
- wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Settembru 2020 dwar il-kisba sal-2025 taż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni (COM(2020)0625),
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2018 dwar il-kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-hajja¹³,
- wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2018 dwar il-promozzjoni tal-valuri komuni, l-edukazzjoni inklużiva u d-dimensjoni Ewropea tat-tagħlim¹⁴,
- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tal-Kunsill tad-19 ta' Frar 2021 dwar qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ lejn iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni u lil hinn (2021-2030)¹⁵,
- wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-laqgħa tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri fi ħdan il-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2021 dwar it-tishiĥ tal-governanza f'diversi livelli waqt il-promozzjoni tal-parteciġipazzjoni taż-żgħażaġh fil-proċessi tat-teħid ta' deċiżjonijiet¹⁶,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni dwar il-promozzjoni taċ-ċittadinanza u l-valuri komuni tal-libertà, tat-tolleranza u tan-nondiskriminazzjoni permezz tal-edukazzjoni (id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi 2015), iffirmata fis-17 ta' Marzu 2015 f'Pariġi, fi Franza,
- wara li kkunsidra r-rapport minn Panel 1 taċ-Ċittadini Ewropej tal-Konferenza dwar il-

---

¹³ ĠU C 189, 4.6.2018, p. 1.

¹⁴ ĠU C 195, 7.6.2018, p. 1.

¹⁵ ĠU C 66, 26.2.2021, p. 1.

¹⁶ ĠU C 241, 21.6.2021, p. 3.

- Futur tal-Ewropa bit-titolu "Ekonomija aktar b'saħħitha, ġustizzja soċjali u impjiegi / Edukazzjoni, il-kultura, iż-żgħażaġh u l-isport / Trasformazzjoni diġitali",
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Avveniment Ewropew taż-Żgħażaġh 2021 bit-titolu "Rapport dwar l-Ideat taż-Żgħażaġh għall-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa",
  - wara li kkunsidra r-rapport Eurydice tal-Kummissjoni tas-7 ta' Novembru 2017 bit-titolu "L-Edukazzjoni fiċ-Ċittadinanza fl-Iskejje fl-Ewropa, 2017",
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tal-Unjoni tal-Federalisti Ewropej (UEF) dwar approċċ sistematiku għall-edukazzjoni ċivika Ewropea, adottata fl-4 ta' Lulju 2021 fil-Kungress Ewropew XXVII tal-UEF f'Valencia,
  - wara li kkunsidra l-laqgħa ta' informazzjoni ta' Mejju 2021 mis-Servizz ta' Riċerka tal-Parlament Ewropew dwar iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni u l-qafas strateġiku tal-2030 għall-edukazzjoni u t-taħriġ,
  - wara li kkunsidra r-rapport Eurydice tal-Kummissjoni tad-19 ta' Ottubru 2020 bit-titolu "L-ekwità fl-edukazzjoni skolastika fl-Ewropa – Strutturi, politiki u prestazzjoni tal-istudenti",
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni tal-15 ta' Diċembru 2021 bit-titolu "Ir-rapport dwar iċ-Ċittadinanza tal-UE tal-2020 – Responsabbilizzazzjoni taċ-ċittadini u protezzjoni tad-drittijiet tagħhom" (COM(2020)0730),
  - wara li kkunsidra il-pjan ta' azzjoni għad-demokrazija Ewropea tal-Kummissjoni tat-3 ta' Diċembru 2020,
  - wara li kkunsidra s-sommarju tas-sejbiet u tad-diskussjonijiet fil-Forum dwar il-Futur tat-Tagħlim tal-2019 ippubblikat mill-panel ta' esperti Ewropej tal-Kummissjoni dwar l-edukazzjoni u t-taħriġ fis-7 ta' Diċembru 2019,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni ta' Ġunju 2020 bit-titolu "Iċ-Ċittadinanza u d-Demokrazija tal-Unjoni Ewropea",
  - wara li kkunsidra l-linji gwida tal-2017 tan-Network Jean Monnet għall-edukaturi tal-ghalliema dwar l-identità u ċ-ċittadinanza tat-tfal fl-Ewropa,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kummissjoni tat-18 ta' Marzu 2015 bit-titolu "Il-Promozzjoni taċ-ċittadinanza u l-valuri komuni tal-libertà, tat-tolleranza u tan-nondiskriminazzjoni permezz tal-edukazzjoni – Harsa ġenerali lejn l-iżviluppi tal-politika tal-edukazzjoni fl-Ewropa wara d-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tas-17 ta' Marzu 2015",
  - wara li kkunsidra l-Monitor tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ tal-2018 u l-2020,
  - wara li kkunsidra d-dokument dwar il-kwistjoni tal-Bord ta' Esperti Ewropej fuq l-Edukazzjoni u t-Taħriġ dwar l-inkluzjoni u ċ-ċittadinanza,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' April 2016 dwar it-tagħlim tal-UE fl-

iskejjel¹⁷,

- wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Jannar 2016 dwar ir-rwol tad-djalogu interkulturali, id-diversità kulturali u l-edukazzjoni fil-promozzjoni tal-valuri fundamentali tal-UE¹⁸,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Novembru 2021 dwar iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni: approċċ olistiku kondiviż¹⁹,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' Dicembru 2017 dwar ir-Rapport dwar iċ-Ċittadinanza tal-UE 2017: Insaħħu d-Drittijiet taċ-Ċittadini f'Unjoni ta' Tibdil Demokratiku²⁰,
  - wara li kkunsidra r-risoluzzjoni tiegħu tas-7 ta' Lulju 2021 dwar id-djalogi maċ-Ċittadini u l-partecipazzjoni taċ-Ċittadini fil-proċess deċiżjonali tal-UE²¹,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, kif ukoll l-Artikolu 1(1)(e) u l-Anness 3 tad-deċiżjoni tal-Konferenza tal-Presidenti tat-12 ta' Dicembru 2002 dwar il-proċedura għall-għoti ta' awtorizzazzjoni għat-thejjija ta' rapporti fuq inizjattiva proprja,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (A9-0060/2022),
- A. billi l-edukazzjoni hi dritt fundamentali u beni pubbliku li għandu jkun aċċessibbli mingħajr ħlas għal kulhadd b'mod ugwali; billi l-Pilastru tad-Drittijiet Soċjali jiddikjara li kulhadd għandu d-dritt għal edukazzjoni u taħriġ tul il-hajja ta' kwalità u inkluzivi sabiex jipparticipa bis-sħiħ u b'sinifikat fis-soċjetà; billi l-edukazzjoni u t-tagħlim m'għandhomx jitqiesu biss bħala għodda għad-dispożizzjoni tas-suq tax-xogħol;
- B. billi sfidi sistemici godda b'impatti lokali, reġjonali u globali, bħat-tibdil fil-klima, il-bidla diġitali, id-distakki soċjali u territorjali, jew l-integrazzjoni politika supranazzjonali nnifisha, jeħtieġu l-adattament korrispondenti tas-sistemi edukattivi, inkluża l-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza; billi t-tranzizzjoni ekoloġika u l-Patt Ekoloġiku jappellaw għal espansjoni tal-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza biex din tinkludi l-ħtieġa ta' azzjoni responsabbli, mhux biss fi ħdan komunità jew soċjetà partikolari, iżda lejn il-pjaneta kollha kemm hi; billi l-bidla diġitali u l-aġenda diġitali mhux biss jifthu opportunitajiet godda għal ċittadinanza attiva u partecipazzjoni demokratika online, iżda jinkludu wkoll riskji u theddid ikkawżati mill-mizinformazzjoni u mid-dizinformazzjoni; billi ċittadinanza diġitali attiva għandha tqis u tindirizza d-distakk diġitali bejn il-generazzjonijiet; billi l-involviment tal-midja lokali, nazzjonali u Ewropea fil-popolarizzazzjoni tal-kultura u l-istorja Ewropej huwa parti importanti tad-dibattitu pubbliku u tal-involviment taċ-ċittadinanza;
- C. billi l-edukazzjoni ċivika trid tinftiehem f'diversi livelli, li jinkludu d-dimensjonijiet lokali, reġjonali, nazzjonali, Ewropej u globali taċ-ċittadinanza; billi l-proċess kontinwu tal-globalizzazzjoni u tal-integrazzjoni Ewropea se jirrikjedi li l-generazzjoni l-għdida ta'

---

¹⁷ GU C 58, 15.2.2018, p. 57.

¹⁸ GU C 11, 12.1.2018, p. 16.

¹⁹ Testi adottati, P9_TA(2021)0452.

²⁰ GU C 369, 11.10.2018, p. 11.

²¹ GU C 99, 1.3.2022, p. 96.

Ewropej tinvolvej dejjem aktar ruħha politikament f'diversi livelli, biex tkun tista' tgħix u taħdem internazzjonalment u tamministra d-differenzi fil-ħajja ta' kuljum tagħha; billi l-ħsieb kritiku, il-ħiliet interpersonali u l-kompetenzi ċiviċi qegħdin ikunu dejjem aktar importanti fis-suq tax-xogħol u fil-ħajja soċjali; billi s-soċjetajiet qegħdin isiru aktar diversifikati, u b'hekk qiegħda ssir dejjem aktar importanti li fl-Ewropa jkun hemm ir-rispett għad-diversità tal-kulturi u tal-orìġini u r-rifjut ta' kwalunkwe tip ta' diskriminazzjoni kontra n-nisa, il-persuni LGTBIQ jew il-minoranzi;

- D. billi l-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza tibbenefika minn approċċ transsettorjali u kooperazzjoni reċiproka bejn edukazzjoni formali, mhux formali u informali; billi l-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza tippermetti lill-edukaturi u lill-apprendisti jiskopru l-valuri, l-attitudnijiet, il-ħiliet u l-għarfien u jifhmu d-dinja flimkien, inkluż permezz ta' pedagogija parteċipattiva;
- E. billi l-bidliet soċjopolitiċi osservati fl-Istati Membri, li jvarjaw mill-polarizzazzjoni soċjali u minn fiduċja baxxa fl-istituzzjonijiet sa rigress demokratiku, l-erożjoni tal-istat tad-dritt, in-nazzjonalizmu esklużiv u l-istrukturalizzazzjoni tal-Ewrosettiċizmu għal skopijiet politiċi, flimkien maż-żieda ta' movimenti estremisti, it-tfaċċar mill-ġdid tar-razziżmu u l-ksenofobija fil-forom kollha tagħhom, l-awtoritarjanizmu flimkien mal-miżinformazzjoni u d-diżinformazzjoni jistgħu jkunu ta' theddida serja għad-demokrazzi Ewropej u jiddestabbilizzaw lill-UE kollha kemm hi; billi t-tiżni tal-edukazzjoni ċivika f'kuntatti formali, mhux formali u informali, permezz ta' edukazzjoni ta' tagħlim tul il-ħajja jista' jkollu rwol importanti fil-ġlieda kontra din it-tendenza u fit-tkattir ta' diskors politiku aktar miftuħ, kif ukoll fl-inkoraġġiment ta' involviment akbar taċ-ċittadini fil-proċessi politiċi u legiżlattivi fil-livell nazzjonali u f'dak Ewropew;
- F. billi l-appoġġ politiku għall-Unjoni għandu t-tendenza li jiġi espress f'termini ta' sentimenti, attitudnijiet u valuri aktar milli f'termini tal-impatt konkret tiegħu fil-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini; billi hemm nuqqas ta' prossimità u fehim tal-proċessi demokratiċi u tal-mekkanizmi ta' parteċipazzjoni tal-Unjoni fost iċ-ċittadini, speċjalment iż-żgħażaġh; billi momentum Ewropew imġedded għall-edukazzjoni ċivika jista' jkun mod kif iż-żgħażaġh jiġu mhegġa jiehdu sehem fl-elezzjonijiet, filwaqt li tiġi limitata l-attraenza ta' diskorsi estremisti u populistici, u b'hekk tissaħħaħ ukoll il-koeżjoni soċjali;
- G. billi l-holqien ta' ċittadinanza dinamika Ewropea gie mfixxkel minn lakuna fl-għarfien u fl-aspett emozzjonali, kif ukoll minn nuqqas ta' mekkanizmi li jippermettu l-parteeipazzjoni taċ-ċittadini u djalogu bejniethom; billi l-identità Ewropea tikkomplementa l-bosta identitajiet lokali, nazzjonali, ġeografici, kulturali jew identitajiet oħra li persuna jista' jkollha; billi għarfien limitat dwar l-UE, jew nuqqas tiegħu, u nuqqas ta' fehim tal-funzjonament u l-valur miżjud tagħha jistgħu jikkontribwixxu għall-percezzjoni ta' deficit demokratiku u jistgħu jwasslu għal nuqqas ta' fiduċja, diżimpenn ċiviku u Ewrosettiċizmu fl-Istati Membri;
- H. billi r-riżoluzzjoni tiegħu tat-12 ta' April 2016 dwar it-tagħlim tal-UE fl-iskejjel stiednet lill-Kummissjoni tipprovdi qafas komuni u thejji linji gwida b'eżempji konkreti ta' tagħlim dwar l-UE sabiex jitrawwem ħsieb oġġettiv u kritiku dwar il-benefiċċji tal-Unjoni Ewropea għaċ-ċittadini tagħha;
- I. billi r-riżoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Novembru 2021 dwar iż-Żona Ewropea tal-

Edukazzjoni tappella biex ż-ŻEE tippermetti fluss akbar ta' studenti, għalliema u għarfien, trawwem sens ta' appartenenza Ewropea u sensibilizzazzjoni ċivika, tiggarrantixxi d-drittijiet u l-valuri, tipprovdi opportunitajiet ġusti u ugwali, u ttejjeb il-koeżjoni soċjali;

- J. billi l-Kummissjoni naqset milli twettaq kwalunkwe inizjattiva sostanzjali ta' natura sistemika f'dan il-qasam strateġiku; billi l-programmi eżistenti tal-UE, bħal Erasmus+ jew il-Korp Ewropew ta' Solidarjetà, għad għandhom potenzjal sinifikanti mhux sfruttat għat-titjib tal-implimentazzjoni tal-edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza b'approċċ aktar strateġiku għall-komponenti ta' apprendiment formali, mhux formali u informali tal-programmi, u b'koordinazzjoni aħjar tar-riżorsi; billi l-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jagħmlu aktar biex itejbu u jżidu l-fluss ta' informazzjoni dwar l-Unjoni Ewropea u dwar drittijiet u obbligi speċifiċi;
- K. billi diversi Stati Membri żviluppaw skemi nazzjonali ta' volontarjat; billi l-istabbiliment u l-iżvilupp ta' dawn l-iskemi huwa importanti sabiex titrawwem edukazzjoni ċivika Prattika, tissaħħaħ il-koeżjoni soċjali, tiġi permessa l-mobilizzazzjoni għal kawżi ta' interess ġenerali, speċjalment għal dawk b'inqas opportunitajiet, u jingħata kontribut għall-iżvilupp personali u professjonali tal-partecipanti; billi aktar mobilità ċivika Ewropea tista' tikkontribwixxi biex jizjed is-sens ta' appartenenza taż-żgħażaġh f'komunità Ewropea, filwaqt li ssaħħaħ il-ħolqien ta' Ewropa taċ-ċittadini; billi l-iskemi nazzjonali ta' volontarjat għandhom il-potenzjal li jkunu portal naturali għall-mobilità Ewropea għaž-żgħażaġh, speċjalment dawk b'inqas opportunitajiet;
- L. billi l-Korp Ewropew ta' Solidarjetà, imniedi fl-2018 bħala suċċessur tas-Servizz Volontarju Ewropew stabbilit fl-1996, huwa l-programm ġenerali Ewropew ta' mobilità għall-volontarjat, iżda għandu baġit limitat matul il-perjodu 2021-2027; billi għandhom jiġu żviluppati sinerġiji u kooperazzjoni akbar bejn il-Korp Ewropew ta' Solidarjetà u s-sistemi nazzjonali ta' volontarjat, kif ukoll bejn is-sistemi nazzjonali eżistenti ta' volontarjat permezz tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà;

L-istat tal-edukazzjoni ċivika fl-UE

1. Jesprimi dispjaċir għall-fatt li ma hemm l-ebda definizzjoni komuni għal edukazzjoni ċivika; jemmen li t-tagħlim tal-edukazzjoni ċivika jinvolvi tahlita ta' għarfien, hiliet, metodi, għodod, kontenut, kompetenzi, attitudnijiet, valuri u kura, u huwa essenzjali għall-ħolqien ta' solidarjetà u sens ta' għaqda;
2. Iqis li fehim minimu tal-edukazzjoni ċivika għandu jipprovdi fehim teoretiku dwar il-kunċetti u l-istrutturi politiċi, legali, soċjali, ambjentali u ekonomiċi, inklużi dawk li jappartjenu għal-livell Ewropew, kif ukoll dwar l-iżviluppi globali, proporzjonati mal-livell ta' edukazzjoni u taħriġ, flimkien ma' esperjenzi prattiċi; jirrimarka l-importanza tal-ħsieb kritiku u l-litteriżmu medjatiku bħala parti integrali mill-edukazzjoni ċivika; jinsisti fuq il-ħtieġa ta' tiġdid pedagoġiku u l-adozzjoni ta' approċċ teoretiku u prattiku għall-edukazzjoni ċivika fl-Unjoni; jissuġġerixxi li jintużaw id-definizzjonijiet tal-edukazzjoni ċivika pprovdu mill-Karta tal-Kunsill tal-Ewropa dwar l-Edukazzjoni għaċ-Ċittadinanza Demokratika u l-Edukazzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Qafas ta' Referenza tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-Kompetenzi għall-Kultura Demokratika;

3. Jinsab imħasseb dwar l-enfasi limitata fuq iċ-ċittadinanza Ewropea u l-aspetti globali fil-kurrikuli nazzjonali; jinnota bi tħassib li nofs biss tal-istudenti li jistudjaw fl-UE rrapportaw li kellhom opportunitajiet biex jitgħallmu dwar l-Ewropa fl-iskola; jevidenzja li r-rapport ikkonkluda li l-appoġġ tal-istudenti għall-kooperazzjoni fost il-pajjiżi Ewropej kien assoċjat b'mod pożittiv ma' livelli oġhla ta' għarfien ċiviku; jiddeplora t-tensjoni li qiegħda tiżdied bejn il-livell nazzjonali u dak Ewropew fil-kurrikuli ta' xi Stati Membri; jinsab imħasseb dwar il-politiċizzazzjoni eċċessiva tal-edukazzjoni ċivika u l-konsegwenzi tagħha, bħal bidliet ripetuti u drastici fil-kurrikuli, u jtenni l-ħtieġa għal stabbiltà u koerenza fit-tul fl-għoti tal-edukazzjoni ċivika;
4. Jissottolinja li l-bidliet soċjopolitiċi u globali se jirrikjedu zieda sostanzjali fil-livell attwali tal-kwalità tal-edukazzjoni ċivika u l-approċċi lejha; jinsab imħasseb li l-istudenti maskili jiksbu punteġġ ferm inqas mill-kontropartijiet femminili tagħhom²²; jinsab imħasseb dwar in-nuqqas ta' bilanċ f'termini ta' għarfien ċiviku medju madwar u fi hdan l-Istati Membri; jinnota li l-istudenti li jgħixu f'reġjuni rurali, remoti, soċjalment żvantaġġati u f'żoni ultraperiferiċi jiffaċċjaw ostakli addizzjonali meta jinvolvu ruħhom fi programmi ta' edukazzjoni ċivika; jafferma li kull student għandu jkollu aċċess għal edukazzjoni ċivika ta' kwalità għolja li tiffoka fuq il-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom f'termini ta' finanzjament u infrastruttura, fost riżorsi oħra, li hija kruċjali għall-ħolqien b'suċċess ta' Zona Ewropea tal-Edukazzjoni;
5. Jindika li filwaqt li xi aspetti tal-edukazzjoni ċivika huma preżenti fil-parti l-kbira tal-kurrikuli nazzjonali, hemm differenzi kbar bejn l-Istati Membri u fi hdanhom f'termini tal-livelli ta' edukazzjoni li fihom tiġi mgħallma, is-siġhat totali ddedikati għas-suġġett, il-kontenut u l-metodoloġiji tiegħu; jinnota li xi Stati Membri biss għandhom valutazzjonijiet strutturati, objettivi, orjentazzjonijiet pedagogiċi jew taħriġ speċifiku għall-għalliema; jinnota li anke fejn ma jinsabux dawn l-elementi, hemm distakk bejn il-programmi nazzjonali u l-implimentazzjoni effettiva tagħhom fl-iskejjel;
6. Ifakkar li l-kwalità tat-tagħlim għandha l-akbar impatt fuq it-tagħlim effettiv u li għalhekk it-taħriġ inizjali u kontinwu għall-għalliema u l-edukaturi kollha, irrispettivament mill-ispeċjalizzazzjoni tas-suġġett, għandu jkun prijorità fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika u, b'mod partikolari, fir-rigward tad-dimensjonijiet Ewropej u globali tal-edukazzjoni ċivika;
7. Jevidenzja li n-nuqqas ta' riċerka soda dwar kif l-edukazzjoni ċivika tista' tiġi mgħallma u vvalutata b'mod effettiv, u n-nuqqas ta' strumenti pedagogiċi xierqa għal dan il-għan, ifixklu t-tagħlim effettiv tal-edukazzjoni ċivika; jinnota li hemm evidenza empirika li tindika kif approċċi ta' "skola shiħa" jew "komunità shiħa" għandhom impatt pożittiv fuq il-hiliet u l-attitudnijiet ċiviċi; jemmen li meta tiġi indirizzata l-edukazzjoni ċivika, għandhom jitqiesu pedagogiji parteċipattivi sabiex l-apprendisti jkunu jistgħu jesperjenzaw iċ-ċittadinanza fid-dimensjonijiet kollha tagħha u r-rwol tagħhom fi u għall-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri, l-individwu u s-soċjetà iġenerali;
8. Jiddenunzja n-nuqqas ta' attenzjoni għall-edukazzjoni ċivika fl-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali inizjali u l-apprendiment għall-adulti; jappella għall-inkluzjoni tal-edukazzjoni ċivika fil-livelli kollha tal-edukazzjoni, b'mod adatt għall-karatteristiċi u l-ħtiġijiet speċifiċi tal-istudenti; jiddispjaċih dwar in-nuqqas ta' enfasi fuq il-valur tal-

---

²² Schulz, W. et al., *Becoming Citizens in a Changing World*, IEA International Civic and Citizenship Education Study 2016 International Report, Springer, Cham, 2016.

kuntesti ta' apprendiment intergenerazzjonali li jiffacilitaw id-djalogu intergenerazzjonali;

9. Jemmen li qatt mhuwa kmieni wisq biex wiehed jitghallem dwar iċ-ċittadinanza fil-livell reġjonali, nazzjonali, Ewropew u globali; jinnota li l-edukazzjoni bikrija tat-tfal għandha rwol importanti fl-iżvilupp ta' ħiliet soċjali u emozzjonali kritiċi, u tkabbar il-benesseri, id-djalogu, ir-rispett reċiproku, il-fehim u l-valuri komuni;
10. Ifakkar fir-rwol pedagogiku kruċjali tat-tagħlim mhux formali u informali, inkluż il-volontarjat, il-mentoraġġ, id-dibattitu u l-isport, fl-iżvilupp tal-ħiliet, il-kompetenzi u l-imġiba soċjali u ċiviċi, u fil-formazzjoni ta' ċittadini li jkunu responsabbli u attivi;

Il-politiki tal-UE fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika

11. Jesprimi dispjaċir għall-fatt li l-kunsens politiku fil-livell Ewropew dwar il-ħtieġa li tiġi avvanzata l-edukazzjoni ċivika u t-tagħlim tal-valuri komuni Ewropej ma ssarrafx f'objettivi, miri, parametri referenzjarji u azzjonijiet konkreti, u jikkonkludi li l-politiki dwar l-edukazzjoni ċivika jsofru minn lakuna fl-implimentazzjoni;
12. Iqis li l-programmi tal-UE jagħtu kontribut limitat għall-avvanz ta' ċerti dimensjonijiet tal-edukazzjoni ċivika, l-aktar minhabba nuqqas ta' appoġġ dirett espliċitu, riżorsi limitati u kopertura ġeografika mhux uniformi; jesprimi dispjaċir għall-fatt li sa issa, il-proġetti ffinanzjati mill-UE f'dan il-qasam ma kellhomx impatt mifrux fit-tul;
13. Iqis li hemm nuqqas ta' koerenza politika fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika fil-livell tal-UE, u li attwalment ma hemm ebda strument ta' politika li jlaqqa' flimkien il-korpi u l-awtoritajiet rilevanti kollha b'mod strutturat;
14. Jikkonkludi li programmi tal-UE bħal Erasmus+, Orizzont Ewropa, il-Korp Ewropew ta' Solidarjetà, il-Programm dwar id-Drittijiet u l-Valuri jew Ewropa Kreattiva, fost oħrajn, ikkontribwew, l-aktar b'mod indirett, għall-forniment attiv tal-edukazzjoni ċivika; jinnota, madankollu, li s'issa ma rnexxilhomx iħallu impatt sistematiku u dejjiemi;
15. Jafferma li abbażi tal-Artikoli 9, 10, 165 u 166 tat-TUE, u tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, l-UE għandha responsabbiltà primarja li trawwem l-edukazzjoni ċivika tal-UE bħala mod ta' kif tiżgura għarfien aktar profund fost iċ-ċittadini tagħha tal-proġett Ewropew bħala unjoni ta' stati demokratiċi, b'hekk tiggarrantixxi li iċ-ċittadini tagħha d-dritt li jipparteċipaw bis-shiħ fil-ħajja politika u fit-tehid ta' deċiżjonijiet fil-livell tal-UE;
16. Jenfasizza r-rieda li tiġi mhegġa identità komuni Ewropea permezz ta' programm akkademiku komuni u li tiġi integrata bil-qawwa dimensjoni Ewropea fl-edukazzjoni, kif espressa miċ-ċittadini fil-kuntest tal-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa, kif ukoll it-talba miż-żgħażaġh Ewropej li l-għarfien dwar l-opportunitajiet u l-benefiċċji tal-Ewropa jiġi inkluż fil-kurrikuli;
17. Jinnota li xi Stati Membri jirrikonoxxu l-influwenza pożittiva tal-iżviluppi tal-politika tal-UE fit-trawwim ta' bidla edukattiva fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika;
18. Jinsab imħasseb dwar in-nuqqas ta' azzjoni effettiva mill-Kummissjoni rigward l-avvanz tal-qafas tal-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Ħajja 2018, "Il-Kompetenza taç-

Ċittadinanza", filwaqt li kompetenzi bażiċi oħra huma riflessi fil-parametri referenzjarji tal-ET 2020 jew huma appoġġjati minn oqfsa ta' kompetenza dedikati biex jiffaċilitaw it-tagħlim u l-adozzjoni fil-livell nazzjonali;

19. Jiġbed l-attenzjoni għall-ghoti tal-premju taċ-Ċittadin Ewropew tal-2021 lill-inizjattivi ta' dibattitu tal-istudenti; iqis li, fi klima ta' polarizzazzjoni li dejjem qed tiżdied, id-dibattitu demokratiku huwa aktar importanti minn qatt qabel; jemmen li t-trawwim tal-hiliet u l-kompetenzi għad-dibattitu huwa parti integrali mill-edukazzjoni ċivika;
20. Jinnota l-importanza tal-edukazzjoni ċivika fis-sensibilizzazzjoni dwar it-tranzizzjoni klimatika u għall-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli sal-2030; jenfasizza r-rabta bejn l-edukazzjoni ċivika u l-edukazzjoni għas-sostenibbiltà, u l-importanza li jiġu kkoordinati l-isforzi li qed isiru biex iż-żewġ oqsma jiġu integrati fil-politiki, il-kurrikuli, l-approċċi pedagoġiċi u l-metodoloġiji fit-tagħlim u l-edukazzjoni formali, mhux formali u informali;

Rakkomandazzjonijiet għal edukazzjoni ċivika Ewropea mġedda

21. Jinkoraġġixxi lill-Istati Membri jappoġġjaw, jirrieżaminaw u jaġġornaw is-sistemi edukattivi tagħhom u l-forom kollha ta' kontenut ta' kurrikuli marbutin mal-UE fil-livelli kollha tal-edukazzjoni – inklużi l-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali – bl-iskop li tissaħħaħ id-dimensjoni tal-UE filwaqt li jiġu inkoraġġiti bil-qawwa r-reġjuni u l-awtoritajiet lokali, b'mod partikolari meta jkollhom kompetenzi diretti fis-sistemi edukattivi;
22. Jissottolinja, f'dan ir-rigward, l-importanza li titqies id-diversità lingwistika fl-edukazzjoni ċivika Ewropea, b'kunsiderazzjoni xierqa għal-lingwi minoritarji u reġjonali, kif ukoll il-lingwi fil-periklu ta' estinzjoni;
23. Itenni t-talba tiegħu lill-Istati Membri u lill-komunità edukattiva biex jinvolvu lill-persuni kollha, inklużi dawk bi sfond ta' migrazzjoni, il-migranti, ir-rifuġjati u l-komunitajiet reliġjużi, fi proċessi tal-bini taċ-ċittadinanza li jkunu bidirezzjonali, rispettużi u li jagħtu s-setgħa, filwaqt li jiżguraw parteċipazzjoni attiva fil-ħajja ċivika u kulturali; jemmen li t-trawwim ta' fehim aħjar fost iċ-ċittadini tal-kawżi storiċi u personali tal-vjaġġi tal-migranti, inkluż il-kolonjaliżmu, kif ukoll ta' sfondi kulturali kondivizi, huwa komponent importanti taċ-ċittadinanza globali;
24. Jitlob lill-Istati Membri jsaħħu u jżidu l-opportunitajiet inizjali u kontinwi, professjonali u ta' żvilupp tul il-ħajja għall-ghalliema, l-edukaturi, il-familji u l-komunità edukattiva usa', u jipprovdulhom appoġġ u riżorsi xierqa biex jgħallmu l-edukazzjoni ċivika, żviluppata f'kollaborazzjoni mill-qrib mal-atturi rilevanti kollha fil-livell tal-UE u dak nazzjonali;
25. Ihegġeg lill-Kummissjoni, f'dan ir-rigward, tiżviluppa qafas ta' kompetenza komuni għall-edukazzjoni ċivika għall-ghalliema u l-istudenti għaċ-"ċittadinanza" tal-Kompetenza Ewlenija, inklużi l-kompetenzi multilingwi u interkulturali tal-edukaturi, u filwaqt li jitqiesu l-isferi lokali, reġjonali, nazzjonali, Ewropej u globali, b'mod simili għall-Qafas Ewropew ta' Kompetenza Diġitali, il-Qafas Ewropew għall-Kompetenza Intraprenditorjali, il-Qafas Ewropew għall-Kompetenza Personali, Soċjali u tat-Tagħlim għat-Tmexxija tal-Kompetenza Ewlenija u l-Qafas Ewropew għall-Kompetenza fis-Sostenibbiltà li tnieda reċentement, li jibni relazzjonijiet bejn l-oqfsa kollha;

26. Jenfasizza l-htieġa li jiġu promossi u mhegġa opportunitajiet ta' mobbiltà, tagħlim bejn il-pari u skambji tal-aħjar Prattiki fost il-persunal tat-tagħlim; iqis li l-karatteristiċi tal-mobbiltà ibrida u flessibbli tal-programm Erasmus+ 2021-2027 huma opportunità biex tiżdied il-mobbiltà għall-ghalliema attwali u futuri; ihegġeg lill-Kummissjoni tippromwovi l-mobbiltà fuq terminu qasir tal-ghalliema u tistabilixxi sħubijiet ta' mobbiltà fit-tul, filwaqt li tiehu vantaġġ mill-mezzi diġitali mingħajr ma tissostitwixxi l-mobbiltà fizika u l-iskambji interpersonali;
27. Jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni jinkoraġġixxu u jiffaċilitaw taħriġ ta' kwalità għolja, fil-hinijiet tax-xogħol, dwar suġġetti tal-UE għall-ghalliema, persunal edukattiv ieħor u mexxejja taż-żgħażaġh u ħarriega, inklużi moduli barra mill-pajjiż, li jippermettilhom iqattgħu parti mit-taħriġ tagħhom fi Stat Membru ieħor, u billi jiżguraw ir-rikonoxximent tal-kompetenzi tagħhom biex jgħallmu dwar l-UE;
28. Jitlob il-ħolqien u l-promozzjoni ta' premju bit-tikketta "Euro Teacher"; itenni t-talba tiegħu għall-promozzjoni u l-iżvilupp ta' "Akkademji tal-Għalliema tal-Erasmus+" biex titrawwem dimensjoni Ewropea fl-edukazzjoni; jistieden lill-Kummissjoni tiddedika sejha għal proposti għal Akkademja tal-Għalliema tal-Erasmus+ iddedikata għall-edukazzjoni ċivika għall-ghalliema, il-ħarriega u l-istudenti kemm mis-settur formali kif ukoll minn dak mhux formali, inkluż is-settur tal-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali (VET);
29. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jsaħħu s-sinergiji sabiex iżidu l-impatt sistemiku tal-edukazzjoni ċivika, u jaħdmu flimkien fuq l-iżvilupp ta' modulu inizjali ta' taħriġ għall-ghalliema biex jiffamiljarizzaw lill-ghalliema mas-sistemi edukattivi Ewropej, l-aħjar Prattiki pedagogiċi, il-pjattaformi ta' skambju tal-UE, l-ghodod u s-sħubijiet li jirriflettu l-valuri Ewropej u jrawmu l-ħolqien ta' kultura edukattiva dwar iċ-ċittadinanza Ewropea, filwaqt li jirrikonoxxu d-diversitajiet fl-Ewropa; jissottolinja l-htieġa li dan it-tip ta' modulu ta' taħriġ jiġi inkluż fil-programm tal-Akkademji tal-Għalliema;
30. Jitlob ir-rikonoxximent u l-validazzjoni tal-kompetenzi taċ-ċittadinanza miksuba permezz tat-tagħlim mhux formali u informali, inkluż ix-xogħol taż-żgħażaġh u l-volontarjat, u għat-tishih tar-rabtiet bejn it-tagħlim formali, mhux formali u informali fl-edukazzjoni ċivika;
31. Iqis li fil-qafas ta' kooperazzjoni ta' wara l-ET 2020, l-attenzjoni għandha tkun iffukata fuq l-iżvilupp ta' kurrikuli u valutazzjonijiet nazzjonali fl-edukazzjoni ċivika li jintegraw l-aspetti rilevanti kollha tas-suġġett f'konformità mal-Qafas ta' Referenza Ewropew għall-Kultura Demokratika tal-Kunsill tal-Ewropa u l-Qafas ta' Referenza Ewropew għall-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Ħajja, b'mod partikolari fir-rigward tal-kompetenzi soċjali u ċiviċi, filwaqt li titqies ukoll l-edukazzjoni informali u mhux formali, il-koordinazzjoni u l-faċilitazzjoni tagħha;
32. Jitlob li jitwaqqaf grupp ta' ħidma ġdid li jiffoka fuq l-edukazzjoni ċivika biex isegwi l-ħidma tal-Grupp ta' Ħidma ET 2020 dwar il-Promozzjoni tal-Valuri Komuni u l-Edukazzjoni Inkluziva stabbilit wara d-Dikjarazzjoni ta' Pariġi tal-2015;
33. Jitlob li jiġu żviluppatti objettivi u punti ta' riferiment tanġibbli u li jistgħu jitkejlu dwar l-edukazzjoni ċivika, inkluża l-edukazzjoni ċivika Ewropea, fil-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ lejn iż-żona Ewropea u lil hinn mill-

2021-2030; jirrimarka li dawn l-objettivi għandhom jissarrfu f'miri għall-2025, b'miri speċifiċi għal studenti żvantaġġati, u inklużi fi pjan ta' azzjoni speċifiku għall-edukazzjoni ċivika Ewropea, filwaqt li titqies perspettiva ta' taġħlim tul il-ħajja, li tibda mit-tfulija bikrija;

34. Jissottolinja l-ħtieġa ta' approċċ aktar strutturat lejn l-identifikazzjoni u t-tixrid tar-riżultati tal-proġetti tal-edukazzjoni ċivika mill-programmi tal-UE, b'mod partikolari Erasmus+, Orizzont Ewropa, Ewropa għaċ-Ċittadini, il-programm dwar iċ-Ċittadini, l-Ugwaljanza, id-Drittijiet u l-Valuri, Ewropa Kreattiva u l-Korp Ewropew ta' Solidarjetà u s-suċċessuri tiegħu, sabiex jiżiedu r-riżultati madwar l-Unjoni, bl-involviment tal-Parlament Ewropew fil-proċess; iqis, għal dan il-għan, il-ħtieġa li jiġi stabbilit mekkanizmu permanenti ta' riezami u analizi fil-livell tal-UE biex jiġu identifikati Prattiki tajba li jistgħu jinxterdu u jiżiedu b'mod wiesa' biex jikkontribwixxu għal bidliet sistemici u dejjiema fil-politika;
35. Jenfasizza l-ħtieġa li tiġi avvanzata b'mod deċiżiv ir-riċerka dwar kif l-aħjar tiġi mgħallma u vvalutata l-edukazzjoni ċivika, u, b'mod partikolari, għall-edukazzjoni bikrija tat-tfal, kif ukoll ir-rwol tal-opportunitajiet ta' taġħlim formali, mhux formali u informali, u l-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tagħha abbażi ta' data komparattiva suffiċjenti u aġġornata mill-Istati Membri kollha; jissottolinja l-importanza tal-Azzjoni Ewlenija 2, l-Azzjoni Ewlenija 3, il-Katedri Jean Monnet u Orizzont Ewropa; jilqa' l-enfasi akbar tal-Azzjoni Ewlenija 2 fuq "il-valuri komuni, l-involviment ċiviku u l-partecipazzjoni" f'Erasmus+ 2021-2027;
36. Jissottolinja l-ħtieġa li jsir aktar investiment fil-formati tal-edukazzjoni dwar l-Unjoni Ewropea fil-livell tal-iskola u tal-università billi jissahħu n-networks eżistenti u jiġu żviluppatti kurrikuli godda adattati għal dan it-tip ta' taħriġ; jitlob l-involviment ta' fakultajiet speċjalizzati tal-affarijiet Ewropej fir-riċerka u l-użu tal-aħjar metodi u għodod ta' taġħlim għall-edukazzjoni ċivika, filwaqt li jintużaw il-fondi u r-riżorsi disponibbli tal-UE;
37. Jenfasizza li l-allinjament sostantiv tal-edukazzjoni ċivika jrid jimxi id f'id mal-għoti ta' kompetenzi u edukazzjoni diġitali jekk mhux biss biex jissodisfa r-rekwiżiti tat-trasformazzjoni diġitali, iżda wkoll jiżgura l-użu responsabbli tal-midja diġitali;
38. Itenni t-talba tiegħu lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri biex jiżviluppaw riċerka edukattiva komuni u partecipattiva, b'mod partikolari ttestjar komparabbli fl-UE kollha fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika, inkluża ċ-ċittadinanza tal-UE, b'mandat u objettivi definiti sew fi hdan il-mandat tal-kompetenzi tal-UE; jirrakkomanda li jsir Stharriġ Speċjali tal-Ewrobarometru dwar l-għarfien ġenerali taċ-ċittadini dwar l-UE, li jwessa' l-ambitu tas-serje attwali dwar iċ-ċittadinanza u d-demokrazija tal-Unjoni Ewropea;
39. Jistieden lill-Kummissjoni tinkludi moduli għat-taġħlim taċ-ċittadinanza Ewropea u programm ta' żjara f'siti ta' wirt naturali, kulturali u mħallat, u f'siti ta' memorja ta' sinifikat storiku u ambjentali għall-Unjoni u għall-pajjiżi ospitanti biex jippromwovu approċċ interkulturali u dijalogiku għall-istorja u jsahħu l-valuri u l-prinċipji Ewropej bħala parti integrali minn kull opportunità ta' mobbiltà tal-Erasmus+ u tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà;
40. Jistieden lill-Kummissjoni tippromwovi l-edukazzjoni ċivika għaċ-ċittadini kollha, inklużi l-adulti, b'mod aktar attiv u tirrifletti dan fil-programmi ta' finanzjament rilevanti

u fil-gruppi ta' hidma; jitlob lill-Kummissjoni torbot l-inizjattivi tal-Aġenda Ewropea għall-Ħiliet mal-kompetenzi ċiviċi u tinkludi ċ-ċittadinanza diġitali fl-iżvilupp ta' Ċertifikat Ewropew tal-Ħiliet Diġitali;

41. Jitlob li jinholqu badges Ewropej għall-iskejjel u l-universitajiet li jippromwovu b'mod attiv l-edukazzjoni ċivika; jitlob li jinholq premju Ewropew li jappoġġja l-edukaturi u l-atturi lokali li qed jippromwovu b'mod attiv l-edukazzjoni dwar l-Ewropa;
42. Jitlob lill-Kummissjoni tivvaluta l-introduzzjoni ta' fergħa speċifika ġdida fil-programm dwar iċ-Ċittadini, l-Ugwaljanza, id-Drittijiet u l-Valuri biex trawwem l-edukazzjoni ċivika, b'allokazzjonijiet baġitarji ddedikati, u żżid l-azzjonijiet u l-attivitajiet immirati lejn l-edukazzjoni ċivika taħt Erasmus+ u Orizzont Ewropa b'sejhiet iddedikati; ihegġeġ lill-Kummissjoni tagħmel l-aħjar użu mis-Sena Ewropea taż-Żgħażaġh 2022 biex tiżviluppa programmi u azzjonijiet speċifiċi li jsaħħu ċ-ċittadinanza u l-identità Ewropea;
43. Jemmen li huwa importanti li jkomplu jinxterdu l-opportunitajiet eżistenti fil-livell tal-UE fost il-komunità edukattiva tal-VET; iqis li huwa importanti li jiġi pprovdut appoġġ imfassal apposta biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-programmi; jitlob l-inklużjoni ta' enfasi ddedikata fuq l-edukazzjoni ċivika fl-azzjonijiet kollha tal-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali tal-UE, b'mod partikolari fi hdan l-attivitajiet ta' Ċentri ta' Eċċellenza Vokazzjonali;
44. Jenfasizza r-rwol ta' Dar l-Istorja Ewropea fl-iżvilupp ta' programmi, strumenti u attivitajiet speċifiċi li jibnu narrativa konvinċenti tal-integrazzjoni Ewropea u l-valuri bażiċi tagħha, b'mod partikolari għall-istudenti u l-ghalliema fil-livelli kollha tal-edukazzjoni; jitlob lill-Kummissjoni tikkoopera mal-Parlament fil-valutazzjoni tal-mezzi għad-deċentralizzazzjoni ta' Dar l-Istorja Ewropea sabiex titwessa' l-aċċessibilità, inkluż mill-Istati Membri u, b'mod partikolari, mill-komunità edukattiva, permezz ta', fost inizjattivi oħra, kollaborazzjoni msaħħa mal-istituzzjonijiet kulturali tal-Istati Membri, wirjiet rotanti u network ta' delegazzjonijiet permanenti;
45. Jappella għal strateġija Ewropea komprensiva dwar l-edukazzjoni ċivika u dwar iċ-ċittadinanza Ewropea, kif ukoll il-holqien ta' pjattaformi ta' appoġġ biex tiġi promossa l-implimentazzjoni tagħha, li tiffoka b'mod partikolari fuq il-valuri u l-prinċipji demokratiċi kondiviżi tal-UE, u fuq id-drittijiet fundamentali – bħad-dinjità tal-bniedem, id-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem, l-ugwaljanza, it-tolleranza, ir-rispett għad-diversitajiet u l-libertà tal-kuxjenza – bil-għan li jissaħħaħ il-fehim ta' ċittadini tal-istituzzjonijiet tal-UE, id-distribuzzjoni tal-kompetenzi, il-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet u tal-politiki tal-UE, is-sensibilizzazzjoni dwar il-benefiċċji, id-drittijiet u l-obbligi ta' ċittadinanza tal-UE, it-tishiħ tal-għarfien tal-proċess ta' integrazzjoni Ewropea, ta' kif jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċessi demokratiċi tal-UE u fit-tehid tad-deċiżjonijiet tal-UE, kif ukoll it-tishiħ ta' sens kondiviż ta' appartenenza;
46. Ihegġeġ lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, lill-istituzzjonijiet, lill-esperti u lill-prattikanti li jaħdmu fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika biex iżidu l-kooperazzjoni u jiżviluppaw sinerġiji permezz ta' networks transnazzjonali miftuħa; jenfasizza r-rwol tan-Networking tal-Edukazzjoni Ċivika Ewropea fil-provvediment ta' fora u bl-għan ta' prijoritizzazzjoni aktar b'saħħitha tal-edukazzjoni ċivika fil-livell nazzjonali, Ewropew u internazzjonali; jappella għal istituzzjonalizzazzjoni ulterjuri ta' tali networks Ewropej,

peress li dawn jiżviluppaw u jippromwovu inizzjattivi ta' edukazzjoni ċivika madwar u lil hinn mill-Unjoni;

47. Jenfasizza li l-istrateġija għandha tinkludi perspettiva ta' taġġim tul il-ħajja u tal-komunità, li tinvolvi s-setturi informali u mhux formali, kif ukoll in-negozji u l-NGOs, b'mod partikolari dawk li jirċievu finanzjament mill-UE, li għandhom jikkontribwixxu direttament għat-tishih tal-għarfien dwar l-UE fost il-partecipanti u l-komunitajiet li fihom huma attivi;
48. Jemmen li l-istrateġija għandha tinkludi sinerġiji ma' azzjonijiet rilevanti tal-UE fil-qasam taż-żgħażaġh u l-politiki tal-UE li jiġġieldu r-razzizmu u l-ksenofobija fil-forom kollha taġġhom, il-mibegħda kontra l-persuni LGTBIQ u d-diskriminazzjoni kontra n-nisa u l-minoranzi, billi jiġu stabbiliti rabtiet mal-pjan ta' azzjoni tal-UE kontra r-razzizmu, u strumenti ta' finanzjament bħall-Programm tad-Drittijiet, l-Ugwaljanza u ċ-Ċittadinanza;
49. Jitlob li l-integrazzjoni tal-edukazzjoni ċivika fil-programmi rilevanti tal-UE u li jissahhu s-sinerġiji bejniethom sabiex jiżied l-impatt sistemiku tal-edukazzjoni ċivika, fost l-oħrajn, billi jiġi introdott u pprovdut modulu dwar iċ-ċittadinanza tal-UE li għandu jittiehed bħala kors ta' taħriġ qabel, jew b'mod parallel mat-tweqqif ta' proġett iffinanzjat mill-fondi strutturali tal-UE jew opportunità ta' mobbiltà permezz ta' programmi bħal Erasmus+ jew il-Korp Ewropew ta' Solidarjetà; jemmen li t-tweqqif ta' modulu fl-edukazzjoni ċivika tal-UE għandu jinvolvi ċertifikazzjoni permezz ta' mikrokredenzjali;
50. Ihegġeg lill-Kummissjoni tippromwovi t-taġġim dwar l-UE fl-iskola fil-proċessi tan-negozjati mal-pajjiżi kandidati għas-sħubija fl-UE;
51. Jissottolinja l-hteġa li jsir aktar investiment fil-formati tal-edukazzjoni dwar l-Unjoni Ewropea fil-livell tal-iskola u universitarju, kemm għall-edukazzjoni u t-taħriġ formali kif ukoll dawk vokazzjonali, billi jiġu żviluppati kurrikuli godda; jitlob lill-Kummissjoni tippromwovi rakkomandazzjoni li jkun fiha edukazzjoni primarja, sekondarja u għolja indikattiva, kif ukoll edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali, kurrikuli dwar l-UE u l-edukazzjoni ċivika globali għall-adozzjoni volontarja taġġha mill-Istati Membri, b'rispett shih tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat, b'mod partikolari l-Artikolu 165 tat-TFUE, żviluppati b'mod kongunt mal-esperti tal-Istati Membri, il-fakultajiet speċjalizzati tal-affarijiet Ewropej, l-għalliema, l-edukaturi, l-istudenti u l-komunità edukattiva usa', u akkumpanjata minn miżuri ta' inċentiv għall-adozzjoni taġġha; jemmen li l-kurrikuli dimostrattivi komuni msemmija għandhom irawmu fehim aħjar tal-istorja tal-integrazzjoni Ewropea, l-organizzazzjoni u l-istruttura tal-istituzzjonijiet eżistenti tal-UE, tal-proċessi elettorali u tat-teħid ta' deċiżjonijiet Ewropej, inklużi l-mezzi tal-partecipazzjoni taċ-ċittadini fil-ħajja demokratika tal-UE, li jikkombinaw approċċi u metodi pedagogiċi differenti, inkluż taġġim teoretiku u bbażat fuq proġetti, adattati għall-ħtiġijiet tal-istudenti;
52. Jitlob lill-Kummissjoni tissoda hidmietha dwar l-edukazzjoni ċivika biex ittejjeb l-aċċessibbiltà għaliha u l-kwalità taġġha fl-Istati Membri kollha u tappoggja l-iżvilupp ta' dimensjoni Ewropea fl-edukazzjoni ċivika għall-etajiet kollha; jemmen li struttura permanenti għandha tkun inkarigata mill-holqien ta' sinerġiji fil-livell Ewropew dwar l-edukazzjoni ċivika, il-ġestjoni tar-riżorsi tal-UE allokati għal dan il-għan u l-

koordinazzjoni tal-isforzi dwar metodi, Prattiki, għodod u kontenut komuni; iqis li għandha tkun inkarigata wkoll mill-ġbir tad-data u mill-evalwazzjoni tal-impatt tal-azzjonijiet tal-edukazzjoni ċivika ffinanzjati mill-Unjoni, bil-ħsieb li xxerred u tkabbar l-aktar azzjonijiet ta' suċċess u tippermetti lill-Kummissjoni, fuq din il-bażi, tipproponi inizjattivi politiċi u leġiżlattivi f'dan il-qasam; jemmen li għandha tappoġġja opportunitajiet għal taħriġ fl-edukazzjoni ċivika kemm għall-ghalliema kif ukoll għall-edukaturi u tinkoraġġixxi skambji transnazzjonali;

53. Jemmen li huwa urgenti li tingħata spinta lill-ħidma f'din id-direzzjoni billi tiġi introdotta azzjoni ta' fattibbiltà ffukata fuq il-ġbir tad-data u evalwazzjoni tal-impatt tal-azzjonijiet tal-edukazzjoni ċivika kkoordinati minn unitajiet dedikati dwar l-edukazzjoni ċivika fi hdan id-Direttorat Ġenerali tal-Kummissjoni għall-Edukazzjoni, iż-Żgħażaġh, l-Ispport u l-Kultura u l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Edukazzjoni u l-Kultura; jemmen li din tista' tkun opportunità biex jiżiedu l-appoġġ u l-koordinazzjoni tal-azzjonijiet ta' edukazzjoni ċivika tal-Istati Membri u l-implimentazzjoni tagħhom, biex tingħata orjentazzjoni strateġika għall-iżvilupp ta' strutturi u kurrikuli nazzjonali għall-edukazzjoni ċivika u biex jiġu stabbiliti standards minimi komuni f'termini ta' kontenut u metodoloġija fiċ-ċittadinanza u l-edukazzjoni ċivika madwar l-Unjoni; iqis li sabiex jagħmlu dan, dawn l-unitajiet għandhom jinvolvu lill-Istati Membri, lill-Parlament Ewropew, lill-istudenti u lill-komunità usa' tat-tagħlim;
54. Ifaħħar il-Programm "Skejjel Ambaxxaturi", li jżid l-għarfien tal-istudenti dwar id-demokrazija parlamentari Ewropea u tal-valuri Ewropej, kif ukoll l-inizjattiva Euroscola, li toffri esperjenza immersiva Prattika fil-Kamra tal-Parlament Ewropew għall-istudenti tal-iskejjel sekondarji, li tirrappreżenta valur miżjud sostenibbli f'termini tal-għoti individwali tal-edukazzjoni ċivika u l-partecipazzjoni attiva fil-hajja demokratika; jitlob l-introduzzjoni ta' ċertifikazzjoni u r-rikonoxximent tal-ħiliet u l-kompetenzi miksuba mill-partecipanti, kemm għall-istudenti kif ukoll għall-ghalliema; iqis li hija l-aħjar Prattika li jisthoqqilha li tiżdied biex jinkiseb effett sistemiku madwar l-Unjoni;
55. Ihegġegħ lill-Istati Membri kollha jstabbilixxu u jiżviluppaw skemi nazzjonali ta' volontarjat; jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżguraw rikonoxximent reċiproku bejn is-sistemi nazzjonali u jżidu l-kooperazzjoni Ewropea fis-servizzi ċiviċi u l-volontarjat taż-żgħażaġh; ihegġegħ skemi nazzjonali ta' volontarjat u servizzi ċiviċi biex jallokaw esperjenzi ta' mobbiltà Ewropea fuq bażi reċiproka;
56. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżviluppaw il-mobbiltà ċivika Ewropea fil-qafas tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà indirizzata liż-żgħażaġh bil-ħsieb li jikkontribwixxu għal involviment ċiviku u servizzi ġenwini Ewropej; jitlob, b'kunsiderazzjoni ta' dan l-għan, lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jżidu b'mod sostanzjali r-riżorsi għall-Korp Ewropew ta' Solidarjetà; jenfasizza li l-istandards Ewropej dwar l-attivitajiet ta' volontarjat, bħall-appoġġ finanzjarju għall-voluntiera, l-assigurazzjoni, it-tagħlim, it-taħriġ, l-inkluzjoni u l-prinċipju tal-ebda sostituzzjoni tal-impjiegi, għandu jkollhom effett fuq kwalunkwe żvilupp futur tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà; jinsisti li l-attivitajiet tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà jistgħu biss jikkomplementaw u mhux jieħdu post l-iskemi nazzjonali ta' volontarjat jew is-servizzi ċiviċi;
57. Iqis li l-gżira ta' Ventotene u l-Manifest tagħha kellhom rwol deċiżiv fl-istorja tal-

integrazzjoni Ewropea; jenfasizza r-rwol tagħha bħala post emblematicu ta' memorja għall-integrazzjoni Ewropea u għall-protezzjoni tal-valuri komuni Ewropej; jenfasizza l-kontribut tagħha għat-trawwim tal-edukazzjoni ċivika Ewropea, b'mod partikolari, permezz tal-involvement attiv taż-żgħażaġh fis-seminar annwali tagħha dwar l-integrazzjoni Ewropea, imniedi minn Altiero Spinelli fl-1982; jenfasizza wkoll l-importanza simbolika tax-xogħlijiet ta' rkupru tal-ħabs ta' Santo Stefano u l-potenzjal tiegħu li jsir centru ta' referenza għal skambju kulturali permanenti, avvenimenti pubbliċi, wirjiet u dibattitu; għalhekk iqisha bħala kapitali storika tal-kostruzzjoni morali u intellettuali tal-valuri Ewropej;

58. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jinvestu b'mod ugwali fl-azzjonijiet formali tal-edukazzjoni ċivika u fl-appoġġ għall-edukazzjoni informali dwar iċ-ċittadinanza, f'attivitajiet kurrikulari u ekstrakurrikulari, u jsaħħu l-programmi tal-UE li jappoġġjaw l-edukazzjoni u l-edukazzjoni ċivika; jitlob biex miri speċifiċi relatati mal-edukazzjoni ċivika jiġu inklużi fil-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u l-programmi edukattivi ffinanzjati mill-fondi tal-UE; jitlob li jiġu allokati aktar riżorsi finanzjarji għall-attivitajiet, l-ghodod u l-azzjonijiet tal-Parlament relatati mal-promozzjoni tal-edukazzjoni ċivika fl-Istati Membri kollha, b'mod partikolari Euroscola; jistieden lill-Kummissjoni tapprova l-proġetti pilota proposti mill-Parlament, li huma mfassla biex isaħħu l-edukazzjoni ċivika; jinsisti fuq il-ħtieġa ta' baġit iddedikat biex jiġi żviluppat ittestjar komparabbli fl-UE kollha fil-qasam taċ-ċittadinanza;
59. Jikkunsidra l-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa bħala opportunità f'waqtha biex issir diskussjoni f'diversi livelli dwar l-iżvilupp tal-politika fil-qasam tal-edukazzjoni, iż-żgħażaġh u l-kultura; jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex ihaddnu u jmexxu 'l quddiem ir-rapporti ta' konkluzjoni tal-Grupp ta' Hidma tal-Konferenza dwar l-Edukazzjoni, il-Kultura, iż-Żgħażaġh u l-Ispport; jemmen, għalhekk, li l-kompetenzi kondiviżi fil-qasam tal-edukazzjoni għandhom jiġu introdotti, bħala minimu fil-qasam tal-edukazzjoni ċivika, filwaqt li l-eżerċizzju ta' dik il-kompetenza mill-UE "m'għandux iwassal biex l-Istati Membri ma jithallew x jeżerċitaw tagħhom";
60. Jistieden lill-Kummissjoni tikkunsidra l-possibbiltà li tappoġġja l-ħolqien, f'kull muniċipalitá fl-Istati Membri, ta' monument għall-Unjoni Ewropea li jipprovdi liċ-ċittadini b'simbolu viziv tal-integrazzjoni Ewropea;
61. Jistieden lill-Istati Membri jsaħħu l-isforzi tagħhom biex jimplementaw ir-rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Dicembru 2012 dwar il-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali²³, minħabba li l-kompetenzi miksuba permezz ta' dawn it-tipi ta' tagħlim huma kontigwi jew komplementari għall-iżvilupp tal-kompetenzi ċiviċi, jew huma assolutament essenzjali għalihom;
- o
- o   o
62. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tghaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni kif ukoll lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri.

---

²³ ĠU C 398, 22.12.2012, p. 1.

**INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

Data tal-adozzjoni	15.3.2022
Rizultat tal-votazzjoni finali	+: 23 -: 3 0: 2
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Asim Ademov, Ilana Cicurel, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Alexis Georgoulis, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Ryszard Antoni Legutko, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienab, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Alexander Bernhuber, Diana Riba i Giner

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJIET
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

23	+
ECR	Dace Melbārde
PPE	Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Tomasz Frankowski, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Romeo Franz, Niklas Nienaß, Diana Riba i Giner

3	-
ECR	Ryszard Antoni Legutko, Andrey Slabakov
ID	Catherine Griset

2	0
ID	Gianantonio Da Re
PPE	Milan Zver

Tifsira tas-simboli użati:

+ : favur

- : kontra

0 : astensjoni